

Motion till riksdagen 2025/26:1514

av **Peter Ollén (M)**

Byggnation av Barsebäck 3 och 4

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att åter bygga kärnkraftverk i Barsebäck och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den moderatledda regeringen har beslutat att satsa på ett nytt kärnkraftsprogram. Låt mig kort förklara varför Barsebäck bör ingå i planerna.

Efter skyhöga priser för några år sedan har el-marknaden dämpats och man kan tro att allt är lugnt. Men situationen kan snabbt ändras och Skåne är extremt utsatt som regionen i Europa med lägst egen produktion av el.

Skånes elproduktion är mycket väderberoende. Problemet är att el inte kan lagras utan behöver konsumeras i stunden. Elföretagen kan därför bara sälja löfte om el i förhållande till den mängd el de har när belastningen är som störst, samtidigt som produktionen är som minst (när det är kallt och inte blåser).

Man kallar den minsta tillgängliga volymen för effekt. Det är den volym som garanterat kan vara tillgänglig för företag och konsumenter. Det är helt poänglöst att producera mer vind- och solkraft när elpriserna är negativa. Intressant är vad som finns tillgängligt när läget är kritiskt.

Vätgas kan produceras av överskottsel och den kan lagras. Man får dock bara ut ungefär en fjärdedel av effekten, jämfört med att använda elen direkt. Därför är det bäst att använda el direkt, som i bilbatterier, och använda vätgas i flygplan och fartyg, där man omöjligen kan ha batterier annat än för korta sträckor.

I norra Sverige har stora vindkraftverk installerats. Då kan man fylla magasinen och köra vattenkraft på sparlåga, för att sedan dra på för fullt när det inte blåser. Detta kommer till stor nytta efterhand som satsningarna på fossilfritt stål och gruvdrift blir verklighet.

I södra Sverige är vår reservkraft fossil. Olja i Karlshamn, gas i Öresundsverket och olja i värmeverket i Limhamn. Förutom att det ger extremt ryckiga elpriser är det långt ifrån målet att ha en fossilfri kraftproduktion.

Därför förordar jag, moderat riksdagsledamot från Skåne, att man planerar för att bygga två nya kärnkraftverk i Barsebäck. Här finns infrastruktur i form av elledningar och marken är planerad för verk 3 och 4. Arkitekturritningar är under framtagning så att de kan smälta in i omgivningen på ett helt annat sätt än Barsebäck 1 och 2.

Uran finns i stor mängd i marken runtom i världen. Sverige har en stor reserv, ifall man väljer att bryta här, eller åtminstone låter gruvföretagen ta tillvara uranet i de gruvor där man redan bryter annat. Uran i sin naturliga form har mycket låg radioaktivitet. Det är först när det anrikas och processen med delning sätts i gång, som ämnet blir så radioaktivt att restprodukten måste lagras i flera tusen år.

För närvarande pågår arbetet med att slutförvara avfallet från första generationen svensk kärnkraft. Genom att kapsla in i koppar och ebonitlera och lagra på 500 meters djup, säkras att behållarna både klarar en istid och inte påverkas av värmen från jordens inre (kärnan i jorden är lika varm som solens yta).

Troligtvis räcker ett kärnkraftverk för att tillgodose Skånes behov. Men Danmark, importerar mycket el och bidrar till höga priser i Sveriges södra elprisområden.

Om vi i Skåne bygger och har lagstiftning och expertis på plats i Barsebäck, vore det smidigt att exportera till Danmark, så att de i större utsträckning kan slippa dagens storskaliga fossila elproduktion. Bygger man dessutom med samma kokvattenreaktorer som användes i Barsebäck 1 och 2, så kan man använda den kunskap som redan finns – naturligtvis med uppdaterade tekniska lösningar.

Kärnkraft är planerbar, den ger effekt som kan lovas till företag och nybyggen och den har samma förutsägbara pris dygnet runt, året runt. Medan de gamla

kärnkraftverken körs med full effekt hela tiden, så kan de nya dämpas till 30 procent på bara någon timme. Det samverkar fint med utbyggd vindkraft.

När det gäller slutförvar har vi numera en utredd process som kan följas. Och i Ukraina har vi sett att inte ens krigföring kring verken har äventyrat säkerheten. Så för klimatet, för näringslivet, för familjer och för en tryggare framtid förordar jag att man snarast planerar för Barsebäck 3 och 4.

Peter Ollén (M)